

Begrippenlijst

Hieronder vind je een begrippenlijst met termen die we bij Repowered vaak gebruiken, en ook breder in de energiewereld gangbaar zijn. Deze lijst geeft een helder overzicht van veelvoorkomende en belangrijke begrippen.

De uitleg bij elk begrip is bewust kort en eenvoudig. Maar er is natuurlijk nog veel meer over te vertellen. Wil je echt snappen hoe het zit? Bekijk dan onze kennisbank. Daar vind je meer inzichten en uitgebreide uitleg.

Afregelprijs

De onbalansvergoeding voor afregelen. Bij een overschot in het systeem is er een prijsprikkel voor minder leveren of extra afnemen.

aFRR | Automatic Frequency Restoration Reserve

aFRR is de tweede manier om de juiste frequentie van 50 Hz op het Europese elektriciteitsnet te houden. Als FCR niet genoeg is om de onbalans op te lossen, schakelt TenneT over op aFRR. Dat zijn bedrijven die met TenneT hebben afgesproken om snel meer of minder elektriciteit te leveren. Dit gebeurt continu en binnen een paar minuten.

Algoritme

Een slim rekenprogramma dat automatisch beslissingen neemt. Bijvoorbeeld wanneer een batterij moet laden of ontladen. Algoritmes helpen om sneller en slimmer met energie om te gaan.

Asset

Een apparaat dat elektriciteit opwekt, opslaat of gebruikt. Denk aan een batterij, zonnepaneel, windturbine of laadpaal.

Batterij

Een batterij slaat elektriciteit op als chemische energie. Later kan die energie weer worden gebruikt. Bijvoorbeeld om duurzame energie op te slaan voor later, om elektriciteit te gebruiken wanneer je die nodig hebt, of om geld te besparen door slim te handelen op de energiemarkt.

BRP | Balancing Responsible Party

Een partij die ervoor zorgt dat vraag en aanbod van elektriciteit binnen zijn eigen portfolio in balans zijn. Dit kan een energieleverancier, producent, grootverbruiker of energiehandelaar zijn. Je energieleverancier is dus een BRP en zorgt ervoor dat de elektriciteit die je gebruikt of opwekt op de juiste manier wordt ingekocht en verkocht op de elektriciteitsmarkten.

BSP | Balancing Service Provider

Een partij die de netbeheerder (TenneT) helpt om balans te houden tussen vraag en aanbod op het elektriciteitsnet. Als er te veel of te weinig elektriciteit is, vraagt TenneT de BSP om te helpen de balans te herstellen. Dat kan bijvoorbeeld met een batterij, die snel elektriciteit kan leveren of opslaan.

Begrippenlijst

CBC | Capaciteitsbeperkend contract

Een afspraak met de netbeheerder om op drukke momenten minder elektriciteit te gebruiken of terug te leveren. In ruil daarvoor krijg je een vergoeding. Zo helpt het contract om overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen. De afspraak kan op vaste tijden gelden, bijvoorbeeld elke dag tussen 16:00 en 19:00, of alleen wanneer de netbeheerder je een seintje geeft voor de volgende dag.

CSP | Congestie Service Provider

Een partij die je helpt bij congestiemanagement. De CSP adviseert en begeleidt je in het contact met de netbeheerder én doet de uitvoering. Eerst kijkt de CSP welk en hoeveel flexibel vermogen je hebt. Daarna helpt de CSP bij het maken van afspraken met de netbeheerder, bijvoorbeeld over de vergoeding. Tot slot voert de CSP de afspraken uit. Denk aan het tijdelijk terugschakelen van zonne-energie als de netbeheerder daarom vraagt. De CSP zorgt er ook voor dat jij de afgesproken vergoeding krijgt.

Curtaiment

Het tijdelijk verlagen of stoppen van de elektriciteitsproductie. Dit gebeurt bijvoorbeeld op verzoek van de netbeheerder bij congestiemanagement, of als de elektriciteitsprijs negatief is.

Dagmarkt | Day-Ahead trading

Een groothandelsmarkt waarop elektriciteit voor de volgende dag wordt gekocht en verkocht. Dat gebeurt in blokken van een uur via een veiling. Elke dag om 12:00 uur 's middags bepaalt het evenwicht tussen vraag en aanbod de prijs voor elk uur van de volgende dag. Deze markt wordt georganiseerd door handelsplatformen zoals EPEX SPOT.

Dagmarkt prijs spreiding

De dagmarkt prijs spreiding is het verschil tussen de hoogste en laagste uurprijs op één dag. Bij een grote spreiding is het verdienpotentieel van batterijen hoog, want er kan dan goedkoop elektriciteit worden gekocht (laden), en dure elektriciteit worden verkocht (ontladen).

Energiebelasting

Een heffing die je betaalt voor het gebruik van elektriciteit of gas. De overheid wil hiermee efficiënt gebruik van energie stimuleren.

FCR | Frequency Containment Reserve

De eerste manier om de frequentie van 50 Hz op het Europese elektriciteitsnet stabiel te houden. Als er plotseling te veel of te weinig elektriciteit is, kan de frequentie veranderen. Binnen een paar seconden reageren partijen die met de netbeheerder een contract hebben. Zij leveren dan automatisch meer of minder elektriciteit om de balans te herstellen.

Forecast | Voorspelling

Een schatting van hoeveel elektriciteit er verbruikt of opgewekt zal worden. Die voorspelling wordt gemaakt met o.a. gegevens uit het verleden, weerinformatie en rekenmodellen.

GvO | Garantie van Oorsprong

Een bewijs dat elektriciteit uit duurzame bronnen komt, zoals zon of wind.

Hernieuwbare energie

Energie uit natuurlijke bronnen die niet opraken, zoals zon, wind, water en biomassa. Bij deze vormen van energie komt geen of veel minder CO₂ vrij dan bij het verbranden van fossiele brandstoffen zoals kolen en gas.

Hoogspanning

Elektriciteit met een hoge spanning, tussen 50.000 en 380.000 volt. Hoogspanning wordt gebruikt om elektriciteit over lange afstanden te vervoeren met zo min mogelijk verlies.

Begrippenlijst

Laagspanning

Elektriciteit met een lage spanning, tussen 230 en 400 volt. Dit is wat je thuis of op kantoor uit het stopcontact krijgt. Laagspanning is geschikt voor normaal gebruik.

Limietorder

Een opdracht om elektriciteit te kopen of verkopen tegen een vooraf bepaalde prijs. De order wordt pas uitgevoerd als die prijs wordt bereikt. Zo houd je controle over je handelsprijs.

Middenspanning

Elektriciteit met een spanning tussen laag en hoog, tussen 1.000 en 20.000 volt. Regionale netbeheerders zoals Liander, Enexis en Stedin gebruiken middenspanning om elektriciteit te verdelen naar grootverbruikers en woonwijken. Voor gebruik in woningen wordt de middenspanning door de netbeheerder omgezet naar laagspanning.

Negatieve prijzen

Negatieve prijzen ontstaan als er meer elektriciteit wordt aangeboden dan er gevraagd wordt. Producenten moeten dan betalen om elektriciteit te mogen leveren. Dit gebeurt vooral als er veel zon of wind is, maar weinig vraag naar elektriciteit.

Nominatie

Elke dag geven producenten, handelaren, leveranciers en grote verbruikers hun biedingen door voor de volgende dag: hoeveel elektriciteit ze willen kopen of verkopen per uur, en tegen welke prijs.

Onbalansmarkt | Passieve balancerings

Een markt waarop BRP's en BSP's helpen om het elektriciteitsnet in balans te houden. Als er te veel of te weinig elektriciteit is, bepaalt TenneT hoeveel extra energie nodig is. Op basis daarvan wordt elk kwartier een onbalansprijs vastgesteld. Als een BRP of BSP helpt om de balans te herstellen, krijgen zij deze prijs uitbetaald. Als ze juist bijdragen aan de onbalans, moeten ze die prijs betalen.

Onbalansprijzen

Prijzen die je betaalt of ontvangt als je meer of minder elektriciteit levert of gebruikt dan je van tevoren hebt opgegeven (genomineerd). Deze prijs verandert elk kwartier en wordt bepaald door hoeveel TenneT moet ingrijpen om het elektriciteitsnet in balans te houden. De onbalansprijs is bedoeld als prikkel om je aan je planning (nominatie) te houden.

Opregelprijs

De onbalansvergoeding voor opregelen. Bij een tekort in het systeem is er een prijsprikkel voor extra leveren of minder afnemen.

PAP | Primair allocatiepunt

Het hoofd-aansluitpunt van een installatie op het elektriciteitsnet. Op dit punt wordt gemeten hoeveel elektriciteit je afneemt of teruglevert. De netbeheerder gebruikt deze meting voor de afspraken over je elektriciteitsverbruik of -levering.

PICASSO

Het Europese samenwerkingsverband dat de inzet van aFRR tussen de deelnemende landen optimaliseert. Door deze samenwerking zijn hoge prijsuitschieters afgenomen met een lager verdienpotentieel als gevolg.

PPA | Power Purchase Agreement

Een energiecontract waarin de afspraken staan voor de levering van energie.

Regeltoestand 2

Een situatie op de onbalansmarkt. Binnen één kwartier moet TenneT dan tegelijk extra elektriciteit vragen (opregelen) én minder elektriciteit vragen (afregelen) om het net in balans te houden. Er ontstaan dan twee verschillende onbalansprijzen. Dit heet dual pricing. In dit geval moeten alle partijen die zijn afgeweken van hun planning (nominatie) de onbalansprijs aan TenneT betalen.

Begrippenlijst

Reversed curtailment

Het tegenovergestelde van curtailment: een installatie wordt juist aanzet om meer elektriciteit te leveren of om minder te verbruiken. Dit helpt het net stabiel te houden.

SAP | Secundair allocatiepunt

Een extra meetpunt achter het primaire allocatie punt (PAP) van een installatie. Het wordt gebruikt om apart te meten, bijvoorbeeld bij een batterij of bij zonnepanelen. Met een SAP kunnen meerdere energieleveranciers elektriciteit leveren op één aansluiting. Dit heet ook wel een MLOEA (Meerdere Leveranciers op Eén Aansluiting).

SDE++-subsidie

Een regeling van de overheid die helpt om duurzame energie op te wekken en CO₂-uitstoot te verminderen. De subsidie vergoedt het verschil tussen de kosten van een duurzame techniek (zoals zonnepanelen) en de prijs die je krijgt op de energiemarkt. Zo wordt duurzaam produceren aantrekkelijker.

Solar capture rate

De gemiddelde prijs die je zou krijgen als je zonne-energie verkoopt op de day-ahead markt. Het laat zien wat een eigenaar van een zonne-installatie zou hebben verdiend als de opgewekte energie daar was verhandeld.

State of Charge

De hoeveelheid elektriciteit die op dat moment in een batterij zit, uitgedrukt in procenten.

Strike price

Dit is een grensprijs. Die gebruiken we om te bepalen of het financieel slim is om elektriciteit te leveren of om de installatie (tijdelijk) uit te zetten.

VAP | Virtueel allocatiepunt

Een virtueel extra meetpunt achter je bestaande aansluiting op het elektriciteitsnet. Je kunt op dit punt een apart energiecontract afsluiten, bijvoorbeeld voor een batterij of een laadpaal. Zo kun je ander gebruik of teruglevering apart regelen van je gewone aansluiting.

Waterstof

Een energiedrager en een grondstof voor de industrie. Duurzame waterstof wordt gemaakt door water te splitsen met duurzame elektriciteit (elektrolyse). Waterstof kan worden gebruikt als brandstof of om energie op te slaan voor later gebruik.

6 uur negatieve blokken

Een situatie waarin de prijs voor elektriciteit zes uur achter elkaar negatief is. Dat betekent dat producenten moeten betalen om stroom te leveren. Dit heeft invloed op subsidies zoals SDE++.